

מסכת כתובות דף עא.

• משנה דף ע. - רבי יהודה אומר...

המדיר את אשתו מליהנות לו, שאוסר עליה הנאת מזונות,	
ואם היה נדרו יותר משלשים יום, אם היא תובעת ממנו לגרשה, יוציא ויתן כתובה	אם היה נדרו עד ל' יום ולא יותר, יעמיד פרנס (שליח) שיפרנסנה,
רבי יהודה אומר, אם ישראל הוא, חדש אחד, יקיים ע"י פרנס, יותר מכאן, יוציא ויתן כתובה, ואם כהן הוא עד שני חדשים, יקיים ע"י פרנס, ושלושה חדשים, יוציא ויתן כתובה	

• גמרא דף עא. - היינו ת"ק...

רבי יהודה דאמר בישראל חדש אחד, היינו ת"ק, דת"ק נמי שלשים יום קאמר?	
רבא	אביי
פליגי בישראל, דחדש מלא וחדש חסר איכא בינייהו, דלת"ק עד שלשים יום, ולר' יהודה עד כ"ט יום	אה"נ לא פליגי בישראל, ור' יהודה אשת כהן אתא לאשמועינן, שבכהן ימתין עד ב' חדשים

• סיכום

המדיר את אשתו מליהנות לו.....		
ר' יהודה	ת"ק	בישראל, יעמיד פרנס עד...
שלשים יום	שלשים יום	אביי
כ"ט יום (חדש חסר)	שלשים יום (חדש מלא)	רבא
לאביי, לא פליגי ת"ק ור' יהודה בישראל		

• אמר רב...

האוסר הנאת מזונות	במפרש, שפריש שאוסרה לשלשים יום	סתם, שלא פירש זמן לנדר
רב **	אז יעמיד פרנס	יוציא לאלתר ויתן כתובה
שמואל ***	אז יעמיד פרנס	יעמיד פרנס לשלשים יום
** רב - מחלוקת במפרש, אבל בסתם, דברי הכל יוציא לאלתר ויתן כתובה		
*** שמואל - אפילו בסתם נמי ימתין, שמא בתוך שלשים יום ימצא פתח לנדרו		

מסכת כתובות דף עא.

• והא איפלגו ביה חדא זימנא, דתנן..

המדיר את אשתו מליהנות לו, שאוסר עליה הנאת מזונות, עד שלשים יום, יעמיד פרנס שיזין אותה,	המדיר את אשתו מתשמיש המטה, ב"ש אומרים שתי שבתות, וב"ה אומרים שבת אחת,
ואמר רב, לא שנו אלא במפרש, אבל בסתם, יוציא ויתן כתובה,	
ושמואל אמר, אפילו בסתם נמי ימתין, שמא ימצא פתח לנדרו	
וצריכא,	
ואי איתמר במדיר את אשתו מליהנות לו,	דאי איתמר במדיר את אשתו משתמיש המטה,
אימא בההיא קאמר שמואל, דאפשר בפרנס, ולכן ימתין שמא ימצא פתח לנדרו,	אימא בהא קאמר רב יוציא ויתן כתובה, משום דלא אפשר בפרנס,
אבל במדיר את אשתו מתשמיש המטה, דלא אפשר בפרנס, אימא מודי ליה לרב דיוציא לאלתר ויתן כתובה,	אבל במדירה מליהנות, דאפשר בפרנס, אימא מודי ליה לשמואל דימתין שמא ימצא פתח לנדרו
קמ"ל דפליגי בין במדיר את אשתו מתשמיש המטה, ובין במדיר את אשתו מליהנות לו	

• תנן, המדיר את אשתו...

תנן במשנתנו, המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות, יוציא לאלתר ויתן כתובה,	
בשלמא לרב,	אלא לשמואל,
הרישא במדיר את אשתו מליהנות לו מזונות, במפרש שלשים יום, וסיפא במדיר את אשתו שלא תטעום... דיוציא לאלתר בסתם,	דאמר אפילו בסתם, יעמיד פרנס לשלשים יום, קשיא, אמאי ברישא ימתין שלשים יום, ובסיפא יוציא לאלתר?
תירוץ הגמרא - הכא במאי עסקינן, כגון שנדרה היא, וקיים לה איהו, וקסבר רבי מאיר (סתם מתניתין ר"מ היא), הוא שקיים נתן אצבע בין שיניה והשיכה, לפיכך יתן כתובה,	
(והטעם שיוציא לאלתר בנדרה היא, דמה יש לו עוד להמתין, אי ניחא לה לדידה למישקל כתובתה ומיפק, לא תבקש פתח לנדרה, אבל היכא דאדרה איהו כגון מליהנות לו, ימתין, שמא ימצא פתח לנדרו)	

מסכת כתובות דף עא.

• הקדמה לקושית הגמ' וסבר ר"מ...

כל השיטות במשנתנו דף ע. סוברים שהוא נותן אצבע בין שיניה, ולכן יוציא ויתן כתובה	
<p>ת"ק (רבי מאיר), בנדרה אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות, והוא קיים לה, דאמר ת"ק, יוציא ויתן כתובה,</p>	<p>ור' יהודה, דאמר בישראל לאחר יום אחד, יוציא ויתן כתובה, ובכהן לאחר שני ימים, יוציא ויתן כתובה</p>
<p>ת"ק (רבי מאיר), בנדרה אשתו שלא תתקשט באחד מכל המינין, והוא קיים לה, דאמר ת"ק, יוציא ויתן כתובה,</p>	<p>ור' יוסי דאמר בעניות שלא נתן קצבה, יוציא ויתן כתובה, ובעשירות לאחר שלשים יום, יוציא ויתן כתובה</p>

• וסבר ר"מ...

קושית הגמ' - וסבר ר"מ הוא נותן אצבע בין שיניה,	
והתניא האשה שנדרה בנזיר, ושמע בעלה ולא הפר לה,	
<p>רבי מאיר ורבי יהודה אומרים, היא נתנה אצבע בין שיניה, לפיכך אם רצה הבעל מתחילה להפר, יפר, ואם לא רצה להפר וקיים לה, ואמר, אי אפשי באשה נדרנית, תצא שלא בכתובה,</p>	<p>רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים, הוא נותן אצבע בין שיניה, לפיכך אם רצה הבעל מתחילה להפר, יפר, ואם לא רצה להפר וקיים לה, ואמר, אי אפשי באשה נדרנית, יוציא ויתן כתובה</p>
קושית הגמרא	תירוץ הגמרא
<p>הא במשנתנו (סתם מתניתין ר"מ היא) ר"מ סבר הוא נותן אצבע בין שיניה?</p>	<p>איפוך, ר"מ ור' יהודה אומרים הוא נותן, ור' יוסי ור' אלעזר אומרים היא נתנה</p>
<p>הא במשנתנו רבי יוסי נמי סבר הוא נותן אצבע בין שיניה?</p>	<p>אימא, רבי מאיר ורבי יוסי אומרים הוא נותן, ורבי יהודה ורבי אלעזר אומרים, היא נתנה</p>
<p>הא במשנתנו רבי יהודה נמי סבר הוא נותן אצבע בין שיניה?</p>	<p>אימא, רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי אומרים הוא נותן, ורבי אלעזר אומר היא נתנה, ואת"ל זוגי זוגי קתני, אימא רבי יהודה ורבי יוסי אומרים הוא נותן, ור"מ ור' אלעזר אומרים היא נתנה, וסתמא של משנתנו לאו ר"מ היא</p>

מסכת כתובות דף עא

• וסבר רבי יוסי בעניות...

<p>משנה דף ע. - אשה שהדירה שלא תתקשט באחד מכל המינין, רבי יוסי אומר, בעניות, שלא נתן קצבה, ובעשירות לאחר שלשים יום, יוציא ויתן כתובה</p>	
<p>קושית הגמרא דף עא - וסבר רבי יוסי בעניות שלא נתן קצבה, יוציא ויתן כתובה, אלמא בעל מצי מיפר נדרי קישוט, מדקניס לה כתובה על שקיימו,</p>	
<p>ורמינהו, אלו דברים שהבעל מיפר, דברים שיש בהן עינוי נפש, אם ארחץ**, ושבועה שלא ארחץ, אם אתקשט ***, ושבועה שלא אתקשט,</p>	<p>אמר רבי יוסי, אין אלו נדרי עינוי נפש, ואין הבעל מיפר, ד"לענות נפש" כתיב, ואלו הן נדרי עינוי נפש, שלא אוכל בשר, ושלא אשתה יין, ושלא אתקשט בבגדי צבעונים ****</p>
<p>ולכן קשה, דמשנתנו אמר ר' יוסי סבר שהבעל מצי מיפר נדרי קישוט, ואילו בברייתא זו אמר ר' יוסי דנדר של אם אתקשט וכו' לאו נדרי עינוי נפש הוא, והבעל אינו מיפר אותם?</p>	
<p>** בנדרי מפרש לה, דאמרה תיאסר הנאת רחיצה עלי אם ארחץ, ושבועה שלא ארחץ</p>	
<p>*** דאמרה תיאסר הנאת קישוט עלי אם בבשמים אתקשט עד זמן פלוני</p>	
<p>**** גנאי ובזיון הוא לה, ומתגנה עליו, ודוקא קישוט בבגדי צבעונים הוי עינוי נפש, אבל לא קישוט בשמים של משנתנו</p>	

• הכא במאי עסקינן...

<p>קישוט דמתניתין דר' יוסי סבר דיכול להפר, היינו בנדרה שלא תעשה קישוט של סם המשיר את השער, ועל קישוט כזה, ר' יוסי אומר שהבעל יכול להפר משום דברים שבינו לבניה, שמלבד נדרי עינוי נפש, הבעל נמי מיפר דברים שבינו לבניה, משא"כ הברייתא בסתם קישוט שלרבי יוסי לא מצי מיפר</p>
<p>קושית הגמרא על תירוץ זה - הניחא למ"ד (שקישוט כזה נכלל בדברים שבינו לבניה) ** דיכול הבעל להפר, אלא למ"ד (דקישוט כזה לא נכלל בדברים שבינו לבניה) דאין הבעל יכול להפר, הק"ל דקשיא מתניתין דיכול להפר מברייתא דאינו מיפר?</p>
<p>** דאתמר דברים שבינו לבניה (סם המשיר את השער), רב הונא אמר הבעל מיפר, (דנחשבת דברים שבינו לבניה), רב אדא בר אהבה אמר, אין הבעל מיפר (שלא נחשבת דברים שבינו לבניה), שלא מצינו שועל שמת בעפר חור שהוא גדל שם, כלומר בדבר שהוא רגיל בו, בקי הוא להשמר, שאינו מזיקו</p>

מסכת כתובות דף עא:

• אלא הכא במאי עסקינן...

<p>קישוט דמתניתין דר' יוסי סבר דיכול להפר, כגון דתלינהו לקישוטיה בתשמיש המטה, דאמרה "יאסר הנאת תשמישך עלי אם אתקשט" **</p>	
<p>ומשום הכי לר' יוסי בקישוט דמתניתין מצי מיפר, דדלמא מתקשטת ומיתסרא הנאת תשמישו עליה, לפיכך יכול להפר משום דברים שבינו לבינה (שלכ"ע תשמיש הוא דברים שבינו לבינה ויכול להפר), משא"כ הברייתא בסתם קישוט שלרבי יוסי לא מצי מיפר</p>	
<p>קושית הגמרא</p>	<p>תירוץ הגמרא</p>
<p>לר' יוסי, כיון דאמר אין קישוט נכלל בנדרי עינוי נפש, אין יכול להפר, ואי משום דתלינהו בתשמיש, לא תתקשט ולא תאסר?</p>	<p>אם כן, שלא תתקשט, יקראו לה בני אדם "מנוולת", ובודאי מתוך כך בסופו של דבר תתקשט ותאסר בתשמיש, לפיכך יכול להפר משום דברים שבינו לבינה</p>
<p>אם מדובר כשתלתה האשה בנדרה לקישוטיה בתשמיש המטה, ולא הפר לה בעלה, מפני מה מוציאה לאלתר בכתובה? תתקשט ותאסר בתשמיש המטה, וימתין לו קודם שיוציאנה לבית שמאי שתי שבתות, ולבית הלל שבת אחת?</p>	<p>זה דאמרי ב"ש וב"ה שממתניין שתי שבתות או שבת אחת, הני מילי היכא דהבעל הוא שהדיר את אשתו, דסברה, כעס עלי בעלי, ואפשר שיתיישב דעתו, וימצא פתח לנדרו, אבל כאן דהיא נדרה, ובעלה לא היה בכעס, ואפ"ה לא היפר, אינה יכולה לגור אצלו כלל, ואפילו עד שתאסר ע"י קישוט, דסברה מיסנא סני לי, ולכן מוציאה לאלתר בכתובה</p>
<p>** כדרב כהנא, דאמר רב כהנא, כשהיא אומרת, הנאת תשמישי עליך, כופה ומשמשותו, שאינה יכולה לאסור עצמה עליו, אבל יכולה לאוסרו עליה, שתהא היא מודרת ולא הוא, כגון הנאת תשמישך עלי, דצריך הוא להפר, שלא יאכילנה דבר האסור לה</p>	

• גמ' דף עא: - רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה...

<p>המדיר את אשתו שלא תתקשט באחד מכל המינין, שהיא אומרת קונם בושם פלוני עלי, והוא קיים לה,</p>		
<p>יוציא ויתן כתובה,</p>		<p>ר' יוסי אומר, בעניות, שלא נתן קצבה, הוא דיוציא ויתן כתובה, ובעשירות, שרגילות בכך, לאחר שלשים יום, הוא דיוציא ויתן כתובה</p>
<p>בעניות, אם נתן קצבה, עד כמה הוא דלא כייפינן ליה להוציא?</p>		
<p>רב יהודה אמר שמואל</p>	<p>רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן</p>	<p>רב חסדא אמר אבימי</p>
<p>עד י"ב חדש</p>	<p>עד עשר שנים</p>	<p>עד רגל, שכן בנות ישראל מתקשטות ברגל</p>
<p>בעשירות, מאי שנא עד ל' יום?</p>		
<p>אמר אביי, שכן אשה חשובה נהנית מריח קישוטיה שנתקשטה לפני הנדר ל' יום (אבל עניה נהנית מקישוטיה יותר מל' יום, לפי שאין בידה להתקשט תדיר)</p>		

מסכת כתובות דף עא:

• משנה

המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה,	
בזמן שהן (אביה ואמה) עמה בעיר, חדש אחד, יקיים, שנים, יוציא ויתן כתובה	ובזמן שהן בעיר אחרת, שדרך בתם ללכת אצלם ברגלים, רגל אחד יקיים, דמציא מוקמא אנפשה, שלשה יוציא ויתן כתובה (בגמרא פריך הא שנים מאי)
המדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה,	
יוציא ויתן כתובה, מפני שנועל בפניה (בגמ' מפרש)	ואם היה טוען משום דבר אחר (בגמרא מפרש), רשאי,
אמר לה, על מנת שתאמרי לפלוני מה שאמרת לי, או מה שאמרת לי לך, או שתהא ממלאה ומערה לאשפה (בגמרא מפרש), יוציא ויתן כתובה	

• גמרא - הא גופא קשיא...

המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה....., ובזמן שהוא בעיר אחרת....	אמרת, רגל אחד, יקיים, הא שנים, יוציא ויתן כתובה	אימא סיפא, שלשה, יוציא ויתן כתובה, הא שנים, יקיים
אביי	באשת ישראל, שיכול להחזירה	באשת כהן, ור' יהודה היא
רבה בר עולא	ברדופה לילך אצל בית אביה	בשאינה רדופה
נאמר בשיר השירים על כנסת ישראל, "אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום",		
ואמר ר' יוחנן, שנמשלה כנסת ישראל ככלה שנמצאת שלמה בבית חמיה, דהיינו בבית בעלה, שנתחבבה עליו, ונמצאת שלימה לו בלא מום לאחר הנישואין, ורדופה לילך ולהגיד שבחה בבית אביה לספר למשפחתה כיצד היא מקובלת בבית בעלה		
"והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי אישי (לשון אישות ונישואין), ולא תקראי עוד בעלי (לשון אדנות בשעת אירוסין)",		
ואמר ר' יוחנן, ככלה בבית חמיה, שכבר ניסת וגס לבה בבעלה ואינה בושה הימנו, ולא ככלה בבית אביה שאינה אלא ארוסה לבעלה ולא הכניסה עדיין לביתו, ואין לו בה אישות, אלא קוראת לו "בעלי" לשון אדנות		

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.